

- Дерев'яна церква «Різдва Богородиці» в Ієуд Делі;
- Моканіта – паротяг, Вісеу де Сусело – вузькоколійна залізниця мальовничими Карпатами;
- Меморіальний будинок Елі Візеля, Сігету Мармаціей.

Практичною цінністю отриманих результатів завдяки дослідженням буде:

- сприяння просуванню туристичного продукту на внутрішні та міжнародні ринки;
- сприяння забезпеченню безпеки споживачів туристичного продукту, вільному переміщенню туристів;
- формування позитивного уявлення про туризм транскордонного регіону;
- видання електронних та друкованих інформаційних матеріалів;
- створення та підтримка іміджу мережі;
- наповнення та просування веб-сайту маршруту;
- робота із ЗМІ;
- проведення навчання для учасників мережі;
- розвиток мережі та партнерства.

Моїм особистим внеском створення якісного візуального контенту, який буде ілюструвати красу об'єктів Карпатського туристичного шляху, а також розробка і реалізація фото-туру Карпатським маршрутом.

Головко В.В.

РЕАБІЛІТАЦІЙНО-СОЦІАЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Постановка проблеми. В Україні, в якій мешкає близько 2,6 млн. людей з обмеженими можливостями (з них біля 170 тис. – діти) [3], має змінитися відношення до цих осіб, які прагнуть інтегруватись в суспільство. Одним з таких інструментів є розвиток реабілітаційно-соціального туризму, як інструменту державної політики соціального захисту людей з обмеженими можливостями.

Виклад основного матеріалу. Реабілітаційно-соціальний туризм почав впроваджуватися в Україні у 2005 р. з прийняттям Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» [1], згідно з яким, кожна особа з обмеженими можливостями має право отримати індивідуальні реабілітаційні заходи.

Незважаючи на тривалий період дії закону, Україна робить тільки перші кроки у розвитку та становленні інклюзивної туристичної реабілітації людей з обмеженими можливостями, хоча, наприклад, для Європейського Союзу вона вже стала частиною комплексного підходу в залученні до суспільного середовища осіб зазначеної категорії. Так, в ЄС (на відміну від України)

вважають, що доступність, це не тільки можливість безперешкодного пересування (наявність пандусів та транспорту для інвалідів), а в першу чергу – це створення середовища, в якому людина з інвалідністю комфортно себе почуває, може спілкуватись, навчатись та працювати. Зазначена концепція реалізована на практиці у багатьох високорозвинених країнах Європи, таких як: Швейцарія, Німеччина, Франція. В цілому, в системі світового туристського розвитку особливе місце відводиться інклюзивному реабілітаційно-соціальному туризму (туризму для осіб з обмеженими можливостями здоров'я) [3].

Реабілітаційно-соціальний туризм для осіб з обмеженими можливостями – це сучасний вид туризму, який дозволяє включити в туристичну діяльність будь-яку людину, незалежно від її фізичних можливостей, з урахуванням особливостей її фізично-психологічного стану і розглядається, як потужний засіб активної реабілітації осіб з обмеженими можливостями (медичної, психологічної, психолого-педагогічної, професійної, трудової, фізичної, соціальної тощо), оскільки структурно включає в себе різні види відновлення та соціальних послуг і є потужним засобом активної їх реабілітації [2].

Особи з обмеженими можливостями зацікавлені у тому, щоб отримувати сучасні туристичні реабілітаційні послуги. Основна вимога – це доступність туристичних маршрутів та об'єктів подорожей, а також облаштування усіх соціальних закладів належним чином та відповідне інформування населення. Слід зазначити, що доступність – це не лише можливість комфортно потрапити в приміщення, а й доброзичливе ставлення громадян до людей з обмеженими можливостями. Між іншим, окрім туристичної реабілітації, можуть надаватися також і професійно-трудова послуги, що допомагають людям знайти своє нове покликання та реалізуватися, як особистості.

Слід зазначити, що враховуючи той факт, що в Україні з'явилась нова категорія осіб з обмеженими можливостями – поранені учасники бойових дій та особи, постраждалі внаслідок російської військової агресії, реабілітаційно-соціальний туризм може стати для них потужним інструментом їх реабілітації, можливістю оздоровлення, спілкування з людьми, ліквідації наявних психологічних бар'єрів, отримання психологічного задоволення від занять руховою активністю і праці. Для таких осіб реабілітаційно-соціальний туризм – це вид реабілітації, який може реально допомогти відновитись, покращити психологічно самопочуття, перестати фіксуватися на своїх соматичних відчуттях, і, залучаючись до ритму розпорядку, вийти з важкої стресової ситуації, пов'язаної з пораненням (захворюванням) і наслідками лікування, відчувати себе активним, потрібним, відчувати жагу до життя. При цьому в Україні гостро постає питання не лише транспортної доступності та адаптації туристичних маршрутів, а й відсутності нормативно-правового забезпечення, системи методичного супроводу, системи підготовки фахівців, державного фінансування тощо. Тому Закон «Про реабілітацію інвалідів в Україні» вимагає внесення змін та доповнень, адже постраждалі внаслідок російської військової агресії військові, зазвичай молоді, активні люди, які прагнуть до активного способу життя та спілкування. Це має стати рушійною силою для розробки та впровадження нових видів реабілітації, в тому числі шляхом розвитку

перспективних напрямків реабілітаційно-соціального туризму в Україні: лікувально-оздоровчого, культурно-пізнавального, сімейно-молодіжного, професійно-трудового, неолімпійського фізично-спортивного спрямування [3].

Висновки. Отже, для людей із обмеженими можливостями необхідно прибирати соціальні бар'єри, в тому числі шляхом розвитку інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму. Тому надзвичайно важливою є державна мотивація у зазначеній сфері шляхом відповідного фінансування з бюджетів різного рівня заходів, які сприяють формуванню безбар'єрного суспільства, доступного кожному, в тому числі особам з обмеженими можливостями. Розробка та впровадження нових видів реабілітації, які відповідають сучасним тенденціям розвитку суспільства дозволить створити та забезпечити розвиток єдиної державної системи соціального захисту, в тому числі психологічної реабілітації та збереження фізичного і психологічного здоров'я населення України, в тому числі осіб з обмеженими можливостями.

Література:

1. Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>.

2. Інклюзивний туризм для осіб з інвалідністю. URL: <https://www.ispf.gov.ua/news/inklyuzivniy-turizm-dlya-osib-z-invalidnistyu>.

3. Перший міжнародний науково-практичний симпозіум на тему: «Актуальні проблеми впровадження інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму в Україні» в м. Умані. URL: <https://cherkassymsek.com.ua/i-mizhnarodniy-naukovo-praktichniy-simpozium-na-temu-aktualni-problemi-vprovadzhennya-inklyuzivnogo-reabilitatsiyno-sotsialnogo-turizmu-v-ukrayini-v-m-umani/>.

*Гончарова Д.О.
Помаза-Пономаренко А.Л.*

ТЕНДЕНЦІЇ У РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНОГО Й ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Інтеграція України до Європейського співтовариства вимагає від керівництва нашої держави прийняття невідкладних рішень щодо благоустрою соціальних комплексів, у тому числі оздоровчих. Охорона та зміцнення здоров'я свого населення є одним із найважливіших завдань цивілізації. Високий потенціал фізичної та розумової діяльності людей є безпосередньою передумовою повноцінного життя. Комфортний лікувально-оздоровчий туризм створює умови збереження здоров'я, а отже, його розвиток останніми роками демонструє дуже динамічний рух як вдома, так і за кордоном. Проте матеріальна база лікувально-оздоровчого туризму, який завжди був гордістю України зменшується. Це супроводжується зниженням якості надання послуг.